BERLIN PROCESS

EDUCATION, SCIENCE AND SOCIETY CHAPTER

Lucian Brujan

Speaker, Berlin Process Joint Science Conference / German National Academy of Sciences

lucian.brujan@leopoldina.org · www.leopoldina.org/jsc

WESTERN BALKANS PROCESS
JOINT SCIENCE CONFERENCE

BACKGROUND

- Berlin Process: multilateral intergovernmental initiative started in 2014 in Berlin by German Chancellor A. Merkel and the German Federal Government
- Currently 16 parties involved: Albania, Austria, Bulgaria, Bosnia and Herzegovina, Croatia, France, Germany, Greece, Italy, Kosovo*, Montenegro, North Macedonia, Poland, Serbia, Slovenia, United Kingdom + European Commission and international organisations – yearly summits of Heads of State and Government
- Two major objectives: to support the efforts to integrate the region into the EU and foster regional cooperation in South East Europe
- Areas covered: resolution of bilateral disputes, keeping the EU path, endorsement of rule of law, connectivity and economic development, youth, cooperation in education, science (research and innovation) and inter-societal dialogue

WESTERN BALKANS SUMMIT VIENNA 2015

PARIS BALKANS 2016 #PARISBALKANS2016

TRIESTE SUMMIT 12·JULY·2017 | WESTERN BALKANS

Western Balkans Summit London 2018

Poznań 2019 Western Balkans Summit

WESTERN BALKANS PROCESS
JOINT SCIENCE CONFERENCE

BERLIN PROCESS JOINT SCIENCE CONFERENCE

- Berlin Process Joint Science Conference: permanent conference of the key national stakeholders of the education and science systems, secretariat in Germany since 2015
- National academies of sciences and arts, rectors' conferences and leading universities, research organisations as distinguished scientists, junior scientists and experts invited in a personal capacity
- EC, international organisations and other relevant parties invited at the yearly conferences as well: 2015 Berlin, 2016 Vienna, 2017 Paris, 2018 Rome, 2019 London, 2020 Warsaw
- Challenges and necessary improvements for the science systems in the WB and broader SEE, topics chosen autonomously
- Results / advice summarised in Joint Statements and incorporated into the annual Western Balkans summits of Heads of State and Government

WESTERN BALKANS PROCESS
JOINT SCIENCE CONFERENCE

2019 @ Royal Society

Fresh Expectations for Research and Education across Europe

WESTERN BALKANS PROCESS
JOINT SCIENCE CONFERENCE

DEKLARATË E PËRBASHKËT

QËLLIMI ËSHTË RRUGA:
KONVERGJENCË, KOHEZION DHE BASHKËPUNIM NË EVROPËN JUGLINDORE

KONFERENCA IV E PËRBASHKËT SHKENCORE
PROCESI I BALLKANIT PERËNDIMOR / PROCESI I BERLINIT
ROMË · ITALI · 30 MAJ – 1 QERSHOR 2018

Konferenca IV e Përbashkët Shkencore e Procesit të Ballkanit Perëndimor / Procesit të Berlinit u mbajt në akademinë italiane "Accademia Nazionale dei Lincei" në Romë për ta çuar më tej procesin e nisur në Gjermani në korrik 2015 dhe të vijuar në Austri në maj 2016 dhe në Paris në qershor 2017. Rezultatet e konferencave të mëparshme janë përmbledhur në deklarata të përbashkëta, të cilat kanë marrë mbështetjen e krerëve të shteteve dhe qeverive në Samitet e Ballkanit Perëndimor në Vjenë (2015), Paris (2016) dhe Trieste (2017). Palët e kanë mirëpritur njoftimin e bërë nga akademia britanike "Royal Society" për ta zhvilluar konferencën e ardhshme më 2019 në Londër.

Angazhimi

Ne, palët pjesëmarrëse, nëpërmjet këtij dokumenti konfirmojnë angazhimin tonë të qartë për ngritjen e Fondacionit Kërkimor të Ballkanit Perëndimor, me qendër në Trieste, si përforcim i propozimit të miratuar një vit më parë në Paris. I shprehim mirënjohjen Nënpresidentes së Komisionit Evropian dhe Përfaqësueses së Lartë të Bashkimit për Punët e Jashtme dhe Politikën e Sigurisë, zonjës Federica Mogherini, për mbështetjen e vendosur që ka dhënë për FKBP-në. Është e qartë se FKBP është shumë i nevojshëm dhe i kërkuar nga komuniteti shkencor. Jemi të bindur se FKBP do të jetë katalizator, si për qarkullimin e trurit, ashtu edhe për grumbullimin e dijeve dhe punës kërkimore në EJL. Përgatitjen lidhur me konceptin e financimit, organizimin e brendshëm dhe aspektet juridike në lidhje me vendin pritës, Italinë, thuajse kanë përfunduar. Jemi të vetëdijshëm se krijimi i fondacionit nuk është i mundur pa një mbështetje të vendosur politike dhe pa kontributin e përbashkët financiar të Bashkimit Evropian dhe vendeve pjesëmarrëse. Pa këtë instrument, me të cilin u jepet zgjidhje nevojave të veçanta të Ballkanit Perëndimor për kthimin e trurit, vihet në rrezik qëndrueshmëria e zhvillimeve pozitive të kohëve të fundit. Prandaj kërkojmë një vendim të menjëhershëm pozitiv politik mbi hapat e fundit të nevojshëm për krijimin e fondacionit.

Mesazhet dhe rekomandimet kryesore

1. Drejt rritjes inteligjente në Ballkanin Perëndimor dhe Evropën Juglindore

Mesazhi

Rritja inteligjente ka nevojë për një qasje të integruar të aktorëve nga sektori i arsimit, kërkimit dhe novacionit, politika, biznesi, donatorët ndërkombëtarë dhe institucionet financiare, si edhe për harmonizim të strategjive ekzistuese dhe atyre të reja.

Misioni

Të përdoret qasja e Strategjisë së Specializimit Inteligjent (S3) të përgatitur nga KE si ombrellë për veprimet e ndërmarra në mbështetje të rritjes inteligjente. Të gjitha vendet e Ballkanit Perëndimor dhe Evropës Juglindore të fillojnë përshpejtimin e vënies në zbatim të procesit S3 dhe të zhvillojnë **kapacitetin e teknologjisë informatike për ta absorbuar në nivel vendor.**

WESTERN BALKANS PROCESS
JOINT SCIENCE CONFERENCE

ZAJEDNIČKA DEKLARACIJA

PRETVORITI IDEJE U DJELA:
ULAGANJE U MLADE NAUČNIKE I RADNA MJESTA ZA RAST

3. ZAJEDNIČKA KONFERENCIJA NAUKE
PROCES ZA ZAPADNI BALKAN / BERLINSKI PROCES
Pariz · Francuska · od 14. do 16. juna 2017.

Treća zajednička konferencija nauke Procesa za Zapadni Balkan / Berlinskog procesa (engl. „Joint Science Conference of the Western Balkans Process – JSC-WBP") održana je u Francuskoj akademiji nauka – Francuskom institutu u Parizu kako bi se unaprijedio proces koji je započet u Njemačkoj u julu 2015. i nastavljen u Austriji u maju 2016. godine. Rezultati 1. i 2. JSC-WBP-a bili su sažeti u Zajedničkim deklaracijama koje su prihvatili šefovi država i vlada na Samitu o Zapadnom Balkanu u Beču (2015.) i Parizu (2016.)[1].

Treći JSC-WBP se koncentrisao na dvije glavne teme:

1. **Ulaganje u mlade naučnike**
2. **Obrazovanje i inovacije za radna mjesta i rast.**

Stranke učesnice pozdravljaju najavu italijanske Nacionalne akademije dei Lincei da će ugostiti sljedeću Zajedničku konferenciju nauke Procesa za Zapadni Balkan 2018. godine.

Ključne preporuke

1. Osnivanje **Naučno-istraživačke fondacije za Zapadni Balkan** kao međunarodne organizacije sa samostalnim upravljanjem koja će dodjeljivati bespovratna sredstva (grantove) istaknutim mladim naučnicima (*ad personam* grantovi) u cilju izgradnje vrhunskih istraživačkih laboratorija i timova na prostoru Balkana i koja će podržavati mobilnost i povezivanje sa evropskim partnerima.

2. Izrada **Akcionog plana za pametni rast na Zapadnom Balkanu** koji će sadržavati preporuke za optimizaciju veza između obrazovanja, naučno-istraživačkog rada i inovacija kao i tržišta rada te privrednog razvoja.

Naučno-istraživačka fondacija za Zapadni Balkan

Na Samitu o Zapadnom Balkanu održanom u Parizu 4. jula 2016. godine šefovi država i vlada su JSC-WBP-u uputili sljedeći zahtjev: *„[...] da predloži [do ljeta 2017.] mehanizme za finansiranje izvrsnih mladih naučnika sa Balkana koji će im omogućiti sticanje iskustva u inostranstvu i kreiranje sopstvenih laboratorija izvrsnosti."*

Nakon toga je imenovana međunarodna Ekspertska grupa koja je u okviru intenzivnog procesa izradila sveobuhvatan nacrt nove **Naučno-istraživačke fondacije za Zapadni Balkan** (u daljem tekstu: Fondacija).

Nacrt je sporazumno prihvaćen i potvrđen na 3. JSC-WBP-u.

Misija i instrumenti

Fondacija je osmišljena da **istaknutim mladim naučnicima sa područja Balkana i iz drugih dijelova Evrope[2] omogući izgradnju vrhunskih istraživačkih laboratorija i timova u zemljama Balkana[3] u periodu do pet godina i to dodjelom** *ad personam* granitova. Dodijeljena sredstva su prenosiva. Grantovi će omogućavati i prethodno usavršavanje u vrhunskim evropskim naučno-istraživačkim ustanovama u trajanju od jedne do dvije godine, čime će doprinijeti jačanju naučnih veza između Zapadnog Balkana (ZB) i EU-a.

1 Vidi www.leopoldina.org/en/jsc.
2 Ako je pogodno, mogu se prihvatiti i podnosioci zahtjeva iz drugih zemalja koji imaju veze sa područjem Balkana.
3 Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Makedonija, Kosovo*, Crna Gora, Srbija, Slovenija. (*Ovaj naziv ne predstavlja stavove o statusu i u skladu je sa Rezolucijom Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o proglašenju nezavisnosti Kosova.)

WESTERN BALKANS PROCESS
JOINT SCIENCE CONFERENCE

JOINT STATEMENT

MOVING FORWARD:
GUIDELINES TO IMPROVED SCIENCE SYSTEMS

2ND JOINT SCIENCE CONFERENCE
WESTERN BALKANS PROCESS / BERLIN PROCESS
Vienna · Austria · 22 – 24 May 2016

The 2nd Joint Science Conference of the Western Balkans Process (JSC-WBP) convened at the Austrian Academy of Sciences in Vienna to continue the process started in Germany in July 2015. The outcome of the 1st JSC WBP was summarised in a Joint Statement. The 2nd JSC-WBP focused on improving science, research and higher education systems in the Western Balkans (WB) in the light of integration into the European Union (EU), emphasising three areas of discussion:

1. institutional and systemic change,
2. quality assurance in different areas, and
3. concrete ideas for implementing positive change.

Key Recommendations

1. Build a social and political culture appreciating the relevance of science for open society and economic development. Involve scientists in policy-making and institutionalise communication by establishing National Science Advisory Councils or similar bodies.

2. Apply international quality criteria to and involve international scientists in evaluation and recruitment.

3. Embrace a welcoming culture for attracting outstanding scholars from the diaspora and international scientific community. Guarantee long-term planning security. Offer mobility measures for brain circulation at all career levels.

4. Create national autonomous research funding institutions and depoliticise the science system.

5. Adopt special instruments within Horizon 2020 for WB6[1] and EU13[2] to combat inequalities in the EU and develop one central information hub for EU-funded opportunities.

1 Albania, Bosnia and Herzegovina, Kosovo*, Former Yugoslav Republic of Macedonia, Montenegro, Serbia. (*This designation is without prejudice to positions on status and is in line with UNSC 1244 resolution and the ICJ Opinion on the Kosovo Declaration of Independence.)
2 Countries that became EU-member states in 2004, 2007 and 2013.

www.leopoldina.org/en/jsc

WESTERN BALKANS PROCESS
JOINT SCIENCE CONFERENCE

WESTERN BALKANS RESEARCH FOUNDATION

MISSION

- Reduce brain drain from the Balkans and enable brain circulation and brain gain in Europe
- Create excellent research labs and teams in the Balkans by ad personam grants with grant portability → increase performance and competitiveness of Balkan research, innovation and higher education
- Interlink researchers (labs and teams) within the Balkans and EU – Balkans → countervail science divide in Europe
- Select grants based exclusively on scientific excellence → no national quotas, open worldwide to researchers originating from Europe, construct and safeguard academic reputation
- Create a core of "agents of change": spill-overs change national standards, routines, mentalities → alignment with European and international quality / performance standards
- Use lessons learned: e.g. ERC-grants in Western Europe proved to have a tremendous influence on competitiveness and performance of the host institutions → emulate to Balkan-specific conditions

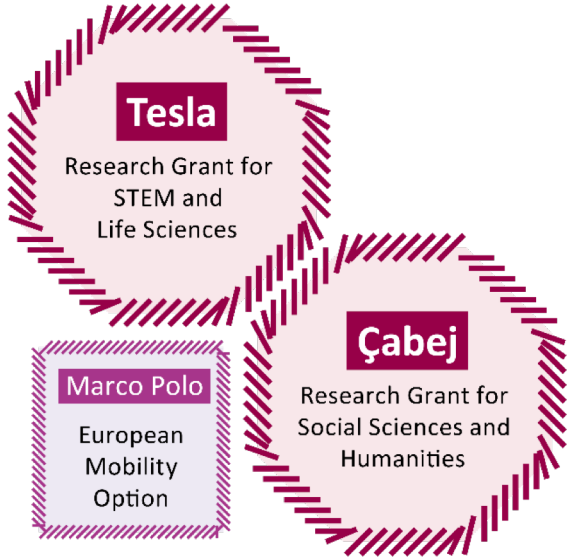
WESTERN BALKANS PROCESS
JOINT SCIENCE CONFERENCE

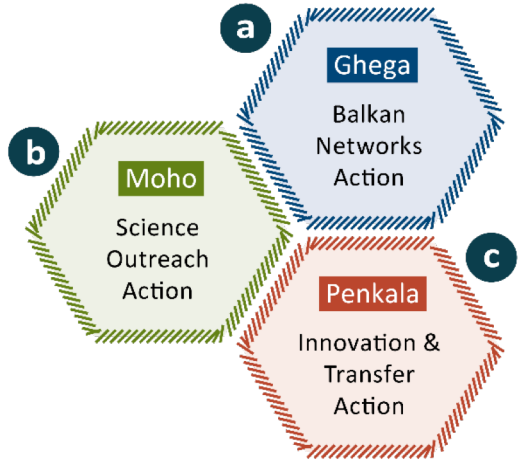
INSTRUMENTS

- *Ad personam* grant for the establishment of own lab or team
- Grant based at a research organisation in a Balkan country; principal investigator must spend majority of time there.
- Grant based at a research organisation in a Balkan country; principal investigator must spend majority of time there
- Two tracks for the grants:
  i. Fast track: direct access to grant = 5 years implementation
  ii. Gain track: preceding 1-2 year mobility in top EU research organisations, followed by grant = 7 years implementation
- Three optional add-on actions to support:
  a. Establishment of research networks within the Balkans,
  b. Outreach of scientific findings in society and
  c. Innovation & technology transfer into economy & society

WESTERN BALKANS RESEARCH FOUNDATION

FUNDING INSTRUMENTS

1 Grants

- *Establishment of own excellence team or lab, as a principal investigator (ad personam grant)*
- ***5 years** investigation-driven research*
- ***1-2 years** optional preceding training in the EU*
- *Grant amount = 750,000 EUR*

2 Add-ons

- *3 optional actions as add-ons to the Tesla and Çabej Grants*
- *Amount per grant ≥ 12,500 EUR*

BERLIN PROCESS:

keeps up the efforts

for European integration of the Western Balkans

Lucian Brujan

Speaker, Berlin Process Joint Science Conference / German National Academy of Sciences

lucian.brujan@leopoldina.org · www.leopoldina.org/jsc